

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3948 від 30.07.2020
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення»

Законопроектом пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), якими збільшити розміри штрафів за: 1) продаж лікарських засобів без рецепта у заборонених законодавством випадках (зміни до ст. 42-4); 2) введення в обіг або реалізацію продукції, яка не відповідає вимогам стандартів (зміни до ст. 167); 3) виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, що не відповідають вимогам стандартів, норм і правил (зміни до ст. 168-1); 4) невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів (зміни до ст. 188-10).

В обґрунтування необхідності прийняття законопроекту його автори у пояснювальній записці посилаються на те, що «передбачені статтями 42-4, 167, 168-1, 188-10 КУпАП санкції наразі не діють, оскільки на сьогодні розмір штрафних санкцій є невідповідним у порівнянні з об'ємами випущеної в обіг неякісної продукції, та значно нижчим, ніж в інших сферах господарської діяльності».

Проаналізувавши законопроект, Головне управління погоджується із необхідністю збільшення розмірів штрафу як адміністративного стягнення за правопорушення, пов'язані з охороною здоров'я населення.

Водночас вважаємо за необхідне звернути увагу на таке.

1. Ефективність юридичної відповідальності залежить не тільки від виду та (або) розміру стягнення (покарання), а й від дотримання принципу *невідворотності* такого стягнення (покарання). Так, наприклад, за даними Державної служби статистики України у 2018 році за вчинення правопорушень, передбачених ст. 42-4 КУпАП, було накладено всього 7 стягнень¹. Враховуючи те, що у 2018 році кількість закладів роздрібної торгівлі лікарськими засобами складала 23 138 місць провадження такої

¹ Офіційний сайт Державної служби статистики України // URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

діяльності, з них: 18 037 – аптеки; 4 643 – аптечні пункти², очевидно, що або адміністративна відповідальність на стільки ефективно виконує функцію попередження, що продаж лікарських засобів в аптечних закладах без рецепта у заборонених законодавством випадках має лише поодинокі випадки, або вказані правопорушення виявляються в недостатній кількості. Таким чином, саме по собі збільшення розмірів штрафу за такі діяння навряд чи призведе до зменшення реальної кількості вказаних правопорушень.

Зауваження аналогічного характеру стосуються також запропонованих проектом змін до ст. ст. 167, 168-1 КУпАП. Адже кількість накладених стягнень за вчинення правопорушень, передбачених вказаними статтями, у 2018 році склала лише 279 та 136 відповідно³. Хоча під дію ст. 167 та ст. 168-1 КУпАП підпадають всі випадки введення в обіг або реалізації продукції, яка не відповідає вимогам стандартів, норм, правил і зразкам (еталонам) щодо безпечності, якості, комплектності та упаковки (за винятком випадків, передбачених законодавством України), а також виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, що не відповідають вимогам стандартів, норм і правил, *в будь-якій галузі економіки, а не лише фармакології*.

Крім того, звертаємо увагу на те, що складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. ст. 42-4, 167 та 168-1 КУпАП, у випадках, коли вони пов'язані з контролем якості та безпеки лікарських засобів, а також розглядати відповідні справи мають право *виключно* уповноважені особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів (див. ст. 244-8, ч. 2 ст. 255 КУпАП), які реалізують повноваження зі здійснення державного нагляду і контролю за господарською діяльністю в сфері реалізації лікарських засобів як за допомогою планових, так і шляхом здійснення позапланових перевірок суб'єктів господарювання. Отже, ефективність адміністративної відповідальності значною мірою залежить від ефективності здійснення таких перевірок.

2. Законопроект не повною мірою відповідає вимогам законодавчої техніки. Зокрема, поданий проект має назву «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення». Проте назва законопроекту, як складова частина офіційного тексту закону, стисло (в кількох словах) має відображати зміст майбутнього закону. Для цього використовуються інформативні поняття, *які дозволяють розпізнати предмет, що регулюється цим законом*⁴. Тобто, даний законопроект, наприклад, може мати назву

² Звіт про підсумки діяльності Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками у 2018 році // URL: https://www.dls.gov.ua/activity_results/%d0%b7%d0%b2%d1%96%d1%82-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bf%d1%96%d0%b4%d1%81%d1%83%d0%bc%d0%ba%d0%b8-%d0%b4%d1%96%d1%8f%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be%d1%81%d1%82%d1%96-%d0%b4%d0%b5%d1%80%d0%b6%d0%b0%d0%b2%d0%bd/.

³ Офіційний сайт Державної служби статистики України // URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

⁴ Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації). // Видання четверте, виправлене і доповнене. Київ-2014. URL: http://static.rada.gov.ua/site/bills/info/zak_rules.pdf

«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо посилення відповідальності за окремі правопорушення у сфері здійснення господарської діяльності на фармацевтичному ринку України)».

Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду у першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу із врахуванням висловлених зауважень і пропозицій.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Попович, Т. Ругаєва

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/143389 від 27.08.2020

181165